

Mūsų PASAULIS

AUSTRALIAN-LITHUANIAN WEEKLY — "OUR HAVEN"

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a newspaper.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

PRENUMERATA
Paskiro numerio kama 1-0, 3 mėn.
12-0, 6 mėn. £1-4-0, metams £2-8-0.
Anglijoje ir Kanadoje kaina ta pati, J.A.Valstybėse metams 8 doleriai.

Prenumerata adresuojama:
Box 4558, G.P.O., Sydney, N.S.W.

SKELBIMAI
Vienai teksto eilutei bei jos vietai 1-6. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redakcijos ir administracijos adresas: Fredbert Street, Leichhardt, Sydney, N.S.W. Tele.: WB1758.

Nr. 148

Trečioji Metai

Sydney, 1951m. gruodžio-december 12d.

Artimųjų Rytų Problemos

Nuo šių metų pavasario Artimieji Rytai vakarų diplomatomis kelia rimto susirūpinimo. Egipto reikalavimas, kad Britanija apleistų Suez kanalo sritį, Izraeliui siunčiamų prekių griežta kontrolė iš Egipto pusės neleidžia, kad ten būtų įvežti ginklai, na, ir pagaliau Irano vyriausybės griežtas priešangliškas nusistatymas kurio pasekoje buvo suvalstybintos anglams priklausiusios žibalo versmės, sukūrė tokią nelemtą padėtį, kad ten nieko negalėjo pasiekti net specialios galingiausios pasaulio valstybės — Amerikos — pasiuntinys P. A. Harriman.

Kas slepiasi už scenos ir, lyg nematomas dirigentas kursto vis labiau įsilięsniojančią arabišką fanatizmą? Į šį klausimą gana išsamų atsakymą pateikia didžioji JAV spauda, o ypač, plačiausiai skaitomas NEWSWEEK, kurio minčių santrauka, perduosiu ir "M.P." skaitytojams.

Penkiądešimties aštuonių metų mėlėnais Haj Amin el Husseini, kurio tik semitiška nosis, ir baltas turbanas išskiria jį nuo europiečio, yra labai panašus į išmokslintą inteligentą, bet ne į atenatų rengėją. Jo nepaprastas anglų, prancūzų, vokiečių, turkų ir arabų kalbų bei dialektų mokėjimas jį išskiria iš kitų arabiškojo pasaulio asmenybių.

Ant jo darbo stalo stovi Omaro mečetės Jeruzalėje fotografija, iš kurios pagal padavimą, į dangų įžengęs pranašas Mahomedas, kurioje 1937 m. jis slėpėsi nuo britų keršto, kai sukurstė prieš juos ir žydus teroro bangą, ir prie kurios papėdės šiais metais buvo nužudytas Jordano karalius Abdullah.

Siuo metu Haj Amin gyvena Kairo priemiesio viloje, kurią jam pavadė Egipto karalius Farukas, kai Mufciui 1946 m. liepos 19 d. pavyko pasprukti iš Paryžiaus arešto namų, kur jis kaip karą nusikaltėlis buvo laikomas sąjungininkų žinioje. Šiuo metu jį saugoja specialioji Egipto policijos ekipa ir keliasdešimties Palestinos išrinktųjų arabų. Po Abdullah užmušimo intarsi dar griežtesnių priemonių Amin gyvybei apsaugoti.

1948 m. Haj Amin fanatiškieji pasekėjai Ikhwan el Muslemeen (Moslem Brolia) netik kad vadovavo naujai sukurtoios Izraelio valstybės puolimui, bet įkalbėjo ir karalių Faruką, kad šis išsiųstų prieš žydus Egipto armiją, kuri, kaip žinoma, buvo žydu sumušta.

Po šio nepasisekimo Haj Amin svoris krito, o Abdullah kilo; šito pasekoje, Abdullah sukurė naują Jordano karaliją.

Bet 1948 metų pabaigoje išėkė ir Egipto kantriję. Po padarytos Amin bute kratos rastą: 3,000 sątuovų ir apie 30,000 minų. Probitiškas ministeris pirm. Nakrošy Pasla uždraudė Moslem Broliaj, bet už tai užmokėjo savo galvą: jį nužudė vienas Broliaj priklausęs studentas. O ligi 1950 metų Haj Amin vėl saulyje, kurstydamas, kur tik galima nematujos senuosius ryšius Moslem paramumui, o kartą net tarėsi su Izraelio atstovais, kaip pašalinti karalių Abdullah.

1951 metų pradžioje piligrimas Amin pats įvykdė kelionę, kuri jį vedė per Karachi — Indijoj, Kabulą — Afganistaną, Teheraną — Iraną ir Damaską Sirijoj.

Nežinia, ar taip buvo užplanuota ar pripuolamai, po Amin apsilankymo Karachi buvo sumintas Pakistano armijos vadovas gen. maj. Akbar Khan už suokalbio prieš vyriausybę rengimą.

Tik išvykus iš Kubolo, Pakistano vyriausybės turėjo įteikti protestus Afganistanui dėl sienų pažeidimo. Mat, Afganistanas nori prisijungti iš Pakistano 7,000,000 Pathan klajoklių gimine.

Jo apsilankymas Teherane atnešė britams didžiulią smugį: tuoj buvo nužudytas probitiškas min. pirmininkas Ali Razmara.

Po pasitarimų Damaske tuoj buvo nugalbintas Libanono probitiškas buves min. pirmininkas Riad el Sohl, kuris stenėjosi surasti kokį nors tinkamą sprendimą tarp Sirijos ir Izraelio dėl pasienio pelkiu nusausinimo.

Tačiau, didžiausį smugį Amin kirtė britams smogiančias atsisąvusio Jordano karalius Abdullah nužudymą. Po to, kai birželio pabaigoje Mufci sūrijo į Cairą, liepos 20 d., beraščio stuvėlio ranka, priklausiusio "Kovos Šventovei" (teroro organizacija sukurta Haj Amin 1948 m.) pakirto Abdullah gyvybę.

Kas brs sekantis? Net Egipto karalius savo vizito Rivierojė metu, yra prašęs prancūzų policijos apsaugos, kad

Prancūzija Bijosi Vokiečių Kariuomenes

Generolas de Gaulle, kurio partija yra didžiausi Prancūzijoje, yra priešingas Vakarų Europos kariuomenės sudarymui, kur Vokietija turėsenti lygias teises. Tokį planą neseniai yra priėmė Prancūzijos, Anglijos ir Amerikos užsienio reikalų ministrai. Bet gen. de Gaulle nemato garantijų, kad Vokiečių kariuomenė vėl nebus atkurta ir vėl nesudarys naujų pavojų taikai. Jo nusistatymai pritaria ir komunistai, o taip pat ir socialistai. Jeigu jie parlamente eis iš vieno tai sudarys apsiūliuką daugumą. Jei taip atsitiks, tai Europos kariuomenė dar negimusi bus palaiduota.

Gen. de Gaulle aštriai kritikuoja ir Šiaurės Atlanto Pakta, jis reikalauja kad sutartis būtų daroma ant susitarimo bazės, nes kitaip europiečiai nenori sėdėti amerikiečių kėšenėse.

Amerikos plienas tik apsigynimui

Sekanciais metais Amerika duos Australijai plieną tik apsigynimo reikalsams. Kiekvienas metais Australija gaus apie 28,000 tonų plieno karikiems ir strateginiams apsigynimo tikslams. Amerika pati yra reikalinga plieno savo apsaugai, todėl plienas bus duodamas tik draugiškoms valstybėms ir tiesioginiams kariniams tikslams.

ASTRI SOVIETU NOTA TURKIJAI

Rusija vėl įteikė aštrią notą Turkijai įspėdama, kad Turkijos prisidėjimas prie Atlanto bloko skaudžiai pažeis gerus abiejų kraštų santykius.

Lapkričio mėn. 4d. Rusija buvo įteikusi notą, kurioje buvo pareikšusi, kad negali palikti indiferentiška dėl Turkijos prisidėjimo prie Atlanto Pakto. Turkija savo notoje (12d. lapk.) atsakė, kad ji prisijungdama prie Atlanto Pakto nori apsaugoti tik savo saugumą prieš bet kurią agresiją.

Rusija šios notos atsakymą liko nepatenkinta ir apkaltino Turkiją kam ji leido įsteigti Amerikos karines bazes Turkijos teritorijoj, kai kurios net Rusijos-Turkijos parubėžyje.

Juda Raudonieji

Raudonosios Kinijos diktatorius Mao Tsetung'as dar šį mėnesį vyks pas Staliną aptarti svarbių reikalų. Taip pat ir visų sovietų satelitinų kraštų atstovai dalyvaus pasitarimuose. Manoma kad sovietai tuo nori parodyti Vakarams, kad ir jie organizuoja militarinę galybę neatsilikdami nuo Vakarų Valstybių.

Pastebėta, kad dideli kariuomenės junginiai vyksta į Mandžiuriją ir į Rusijos Tolimuosius Rytus. Daugiau kaip vienas milijonas rusų ir kiniečių kariuomenės bus panauduota mušiams, jei Korėjoje karo paliaubos nutrūks.

Nauja Emigracijos Organizacija

Praeitą savaitę Brusselyj, Belgijoje, 23 tautų atstovai įkūrė naują emigracijos organizaciją, kuri pakeis anksčiau buvusią IRO. Ši organizacija apims:

- Emigracijos kraštus, įskaitant Vokietiją, Italiją, Austriją, Olandiją ir Graikiją, kurie turi perteklių savo gyventojų.

- Imigracijos kraštus, įskaitant Australiją, Kanadą, Jungtines Amerikos Valstybes, ir N. Zelandiją.

- Kraštai, kurie nėra tiesioginiai paliešti, bet turi simpatijas ir intereso emigracijos problemose.

Amerikos Jungtinės Valstybės sutiko mokėti vieną trečdali visos organizacijos biudžeto. Emigracijos planui įgyvendinti sekantiems metais sudarytas biudžetas siekia £1.125.000.

RUSAI GIRIASI NAUJU ISRADIMU

Moskvos žurnalas "Smena" aiškina, kad rusų inžinierius išrado mašiną kuri gali rautis po žeme, tartum kurnis.

"Smena" sako, kad inžinierius Alexander TREVELEV, atliko didelį studijavimą Uralo kalnuose apie kurnius. Po to Trevelev sumontavo mašiną, kuri gręžia tunelius ir tuo pačiu presuoja palaidą žemę prie to tunelio šonų. "Smena" prideda, vystymasis šio nauja išradimo, jau neužligo įgalins požemio navigaciją ir geologiską tyrinėjimą, atlikti didelių gyliuos.

Gyvenimas Pavergtoje Lietuvoje Eltos santrauka

AR PLACIAI ŽINOMI LIETUVOJE PARTIZANAI?

Taip, ir dar kaip, nors šiuo metu Pabaltijaus priskiriamas prie "daugiausia uždraustų sričių" visoje žemėje. Tai lyg dar atskiras kalėjimas visoj sovietinėj kalėjimų sistemoj. Per jos sienas gali pereiti tik ištikimi rusai, išskyrus gyvulinės vagonus, riedančius rytų linkui su iš Lietuvos ar Vokietijos gabenama manta ir deportuojamų žmonių gvyvja važta. Taip, trėminiai dar ir dabar čina. Bet daugiausia gauda jau ne masiškai, kaip kad prieš 11 metų. Dabar žmonės dingsta "tyliai". Gaudomi mažesniais rajonais ir labai slapiai, kad neišbėgtų. Kaikuriuose vietose, ypač Suvaikų krašte, apie Dusetas ir Šiaurės Lietuvoje išvežti stambesnieji ūkininkai. Ir vis dėlto, nors tai reikia laikyti stebuklu, žmonės jau išmoko per tuos naujarius metus ištrūkti iš tų korykų ir palai-kyti ryšį su pogrindžiu. Kaikuri partizanauja beveik vis suaugę šeimos nariai, kurie vieną dieną dingsta, ir kaikas mano, kad jie esą išvežti į Sibirą. Kautynės Pabaltijy su rusais ejo ilgai. Kaitur jį jas rusai pasidavė net tankų divizijai. Tarp partizanų yra karių, patekusių iš Kurso katilo. Kiti iš ten pasidavusių buvo išduoti vietoj arba išsiųsti į Sibirą. Lietuvoj tokia atvira rezistencija iš visų 3 Pabaltijy respublikų — dėl miškų didumo — truko ilgiausiai. Negalėdami prie partizanų prieti, MYD

kuris nors Moslem Brolijos fanatikų jo neužmuštų. Aišku, kad arabiškojo pasaulio netekimas ne tik, kad atneštų milijniškus strateginius nuostolius, bet greičiausiai, arabus perduotų sovietų kontrolei. Yra kai kurių duomenų, kad ir Mufcis su jais slapta bendrauja, kaip jis kad emė stambias sumas pinigų iš Kominternoj su 1929 m. Tikima, kad Mufcio ranka sukludžiusi ir Harrimano misijos pasisekimui Teherane.

Br. Bt.

stengdavosi juos "išrūkyti", išdegindami kaikuri istisus miško plotus. Bet partizanai turi juose įsitaisę labai gerus ir sunkiai aptažistamus pogrindžius. Tačiau žveriškos represijos prieš gyventojus ir kartais labai skaudūs nuostoliai paverė juos keisti taktiką, nes vietoj plieno nukauto rusoj jie išsiųsdavo į Sibirą ar sunaikindavo išvyk po 20, o vėliau ir 100 tautiečių. Svarbiausia dabar — tai savo krašte tausti žmones ir juos saugoti būsimiesiems įvykiams, kai jį taip prireiks.

Partizanų esama visur. Vienur jie eina drauge su milicininkais ar jų uniformomis apsitaisę, o milicijos rūšy ar kur net valdinė įstaigoj įsitaisydavo savo vadoviete, kaip Kaune; kitur būrelių su daina sekamieji pertraukia per miestelį (Linkuvoj); trečių (prie Perneravos) gražiai paplūsta milicininkus, atvykusius jų suminti, ir tuos pasijūcia atgal; dar kitur (pakaunėje) įkerta šnipų senūnui į užpakalį ir jį dar pabarstina druska. . . . Drašiai laikosi, bet turi ir aukų. Paprastai — paskutinė granata sau, kad neatpažintų ir neteruotių giminių. Jie atsidėjus sekami tokiųj Rūdininkų giroj, Žalioj, Buchtos, Trakų apskr. miškuose. Tokiam Liudvinave, Veiveriuose, Prienuose, Zagarėje ir visoj elėj kitų vietovijų nukautus juos išrenge laikydavo gatvė nuogus ir pakildavo prieš mil. būstinę tysoji, tarpu gyventojai buvo atsidėję sekami, ar neišsėdus kas ir ar nerodys ašarų. Partizanų artimieji sulaimi arba ištrėmiami. Ypač krečiami pamiškųjų gyventojai, neištikimesnieji iš jų išvežti. Bet tokiame Vilniuje ar Kaune j juos per daug net nekrepija dėmesio, nes žino, jog partizanai — vis tiek nepagausi; jo taip lengvai nepaimsi. Čia daugiausia esti ir susiaudumų. Paprastai apie juos laikasčiai ir radio tyli, bet gyventojai juos žino. Kol partizanai nėra likviduoti, nei vienas iš vėlesnių komunistų nėra tikras dėl savo kalio. Partizanai turi gerą ryšį su ukra'nečiu, gudų ir lenkų parti-

Nukelta į 2 pus.

PIRMIEJI ISPUDZIAI IS NAUJOSIOS GVINEJOS

Stevardas (lėktuvu admiroliška uniforma patarnaujantis) lėktuvu tuo jau paėmė čemodanėlį, palta, skrybėlę o "hostess" (patarnautoja moteris) nurodė vietą, kuri buvo maždaug per vidurį lėktuvo kabinos, prieš langą, kur jau daiktai buvo padėti virš mano sėdynės. Sėdyne, paspaudus tam tikrą knopkę, galima nustatyti bet kokioje padėtyje — pusiau gulom, tiesiai, atlošta. Priešais mirgėjo užrašai: "No smoking" ir "Please fasten seat belts" (pritvirtinti diržus).

Tuojuo pasirodė "hostess" su tacia saldinių ir pasiūlė kiekvienam keleviui. Pastebėjau kad saldinius padalina prieš kiekvieną pakilimą ir nusileidimą. Atsisakantiems (pav. man) patarė paimti. Kodėl nežinau. Gal nuo jūros ligos? Motoras pradėjo veikti. Lėktuvas sudrebėjo. Ką kurie persigėnojo. Lėktuvas pajudėjo. Kada jis pakilo nuo žemės nepajutau. Jokio jausmo. Jaučiausi kaip labai gerame, patogiam automobily. Išnyko užrašai "No smoking" ir "Please fasten seat belts".

Per ruporą pranešė, kad keleviai gali rūkyti ir atleisti diržus. Tik, kadangi ne visi gali pakęsti pykęs ir cigarų dūmų, prašoma rūkyt tik cigaretes. Jei kas neturi su malonumu patarnaus be atskiro atlyginimo. Pranešė, kas nori, gali pažūrėti kaip naktį atrodo Sydney. Užgesino visas šviesas. Tai ugnis jūra, sinfonija spalvų, niuansų žaidimas.

Krašto nematyti nei iš vienos, nei iš kitos pusės. Pasiabėgę Sydnejaus ugnys lėktuvas pasinėrė tamsoje. Vėl užsidedė lėktuvo šviesos. Po kelių minučių kelneris pasirodė su dviem buteliais vyno ir taurem. Prie kiekvieno priėjęs klausė ar nori "dry" ar "sweet" prieš vakarienę. Po to, maždaug po 1 valandos, pradėjo nešti kiekvienam ant atskiros tacostaliuko vakarienę: mėsa, daržovės, bulvės, sviestas, sūris, ledai, kava arba arbata. Po vakarienės vėl "dry" ar "sweet". Gražu buvo žiūrėti, kaip patarnautojai, nuolat sėdintys po kabina, rūpinosi keleviais, kaip šildė plieno butelius kūdikiams (buvo 2), asistavo keičiant palutes, nuolat klausinėjo ar ko netrūksta.

Nusileidom Brisbanėj 10.30 val. naktį. Pakilom vėl 11.40 val. tolimesnei kelionei. Be jokių nutikių 6.30 iš ryto buvom virš Naujosios Gvinėjos. Nūrus molėti krantai, kai kur kreivė, ploni medžiai. Nusileidom. Tuštuma, dykuma. Pilna rudų, juosvų ir tamsiai juodų padarų. Kai kurie beveik visiškai nuogi, kai kurie apie strienas apsiūpę įvairiaspalviais, dažniausia, labai nešvariis skudurais.

Išėjom. Muitinės patikrinimas. Nežiūrėjo tik paklausė ar neturim ko nors kas nepriklauso prie pirmo būtinumo asmens dalyku. Buvau labai pavargęs, nes nemiegojau nei minutės. Atsisėdau kėdėje ir galvoju ka toliau reiks daryti, nei aerodromas toli nuo "miesto", o nei taxi nei nieko kito nematyti. Staiga, grįžti per ruporą: "Attention Dr. Kocenais; Dr. Kocenais, attention; would you kindly report yourself to the main office, please?" Nuėjau.

Ten susipažinau su senesnio amžiaus žilu, visai baltai apsiengusiu ponu Dr. May, kuris pasitiko Dr. Gunther vardu. Vėliau išaukė dar du ponus, kurie, pasirodo, yra australai gydytojai, atvykę tuo pačiu lėktuvu. Nedideliu automobiliu važiuojam į Port Moresby. Laukiau, kadangi pasirodys tas išgarsintas "europietiškas" city. Taip man besidairant prievėzė prie barako tipo pastato, pasakė kad čia gausim mūsų "breakfast". Dr. May, palinkėję viso gero ir paprašęs 2 val. popietį atvykti į Dr. Gunther office — atsisveikino. Įėjom į vidų. Pilna vėl skudurotų purvinų čiabuvių, kudlotų papuasių ir dar daugiau musių.

Ant sienų du dideli, viens prieš kitą įtaisyti ventiliatoriai. Jie neveikia. Sakom vienam papuasiui "paleik tuos dalykus "rodom". Jis kažka pasakoja, skerečiojasi, sudeda rankas, atsiptina, pasiuska ant vienos kojos, išduoda kažkokius garsus. suduoda kumščiu per galvą taip, kad kitam visą dvasia iš kūno išėitų ir griuva visai ant žemės. Po poros sekundžių atkelti ir rodydamas į ventiliatorių, kaž ka sako. Nieko nesuprantam. Staiga iš kažkur atsiranda išdžiūvęs, pageltęs, pusiau baltai, pusiau karšiai apsiengęs žmogus ir paaiškino to papuaso vaidybos prasmę — jis norėjo mums "paaiškinti, kad ventiliatoriai neveikia. Klausiau kodėl, sako prieš 3 mėnesius sugedo.

Nukelta į 2 prs.

Mazlietuviai

Mazlietuvų veikla kas kart darosi ryškesnė ir stipresnė. Tas gali mus tik žiuginti, nes jų kova yra mūsų kova; jų pergalė — mūsų pergalė. Ar gali būti kitaip? Ne. Mes esame vieno ir to paties kraujo broliai. Rodos esminio skirtumo neturėtų būti tarp mūsų ir jūsu. Taigi, daugeliui kyla klausimas — ar negeriau būtų vienigai, bendrom jėgom petis pėtin stoti į kovą už Mažosios ir Didžiosios Lietuvos atstatymą. Tačiau šis jautrus klausimas nėra toks paprastas.

700 metų skirtingas likimas ir daugelio pamiršta lietuvių kalba daro skirtumą tarp mūsų. Tie, kad ir ne esminiai skirtumai, yra pagrindinis mūsų skirtingo veikimo, ar bent noro savarankiškai veikti. Šios mazlietuvų pastangos veiktis savarankiškai, derinant veiklą su visų lietuvių veikla ir pastangomis, turi būti mums suprantamos ir mes privalome jas remti.

Mazlietuvų tarpe jau didelė dalis yra pamiršusių lietuvių kalbą, tačiau save laikantys lietuviais. Su tokiais, mums didlietuviams, būtų sunkiau susikalbėti, kaip jiems, kilusiems iš to paties kamieno. Šiandieną mus reikalingas kiekvienas žmogus, nežiūrint kaip jis kalbėtų. Kalba ir papročiai, kurie yra šiandien skirtingi, laukiami bėgant susivienodinti. Todėl nei kalba, nei papročiai, nei tikyba neturi mūsų skirti, nes mes turime prieš akis kitus tikslus ir uždavinius, kurie mus jungia į sutartiną veikimą.

Mažosios Lietuvos klausimas turės iškilti tarptautiniame tautų bendradarbiavime, nes tokia padėtis kokia yra šiandieną negalės pasilikti. Potsdamo konferencijos nutarimu Rytprūsiai atitimi iš Vokietijos ir atiduoti Rusijai. Bet Rusija neturi jokių teisių į šį kraštą, nei istorinių, nei etnografinių, nei kokių nors kitų. Šis kraštas nepaliks Rusijai, o Vokietijai taip pat gali neatgauti to krašto, kurį buvo užgrobusi prieš 700 metų. Po pirmojo pasaulinio karo svarbiausias motyvas buvo tas, dėl ko Versalio taikos traktatu negrąžino Rytprūsį Lenkijai ir Lietuvai, kad ten gyveno dauguma vokiečių. Bet dabar bus kitaip: rusai visus vokiečius išstėmė, arba išžudė ir privežė rusų. Taigi vokiečiai gali netekti pacio svarbiausio argumento — kad Rytprūsiai yra vokiečiai apgyvendintas kraštas.

Taigi mes, o ypač mazlietuviai turi būti gerai pasiruošę, kada iškils šis klausimas, kad tinkamai galėtume atstovauti tą kraštą ir atremti priešų politimus.

Malonu yra girdėti, kad ir Australijoje, lietuvių kolonijose, yra organizuojamos mazlietuvų bičiulių draugijos. Jos turės būti geros taktinės mūsų bendruomenės ir drauge dirbdami galėsime džiaugtis nuveiktais darbais.

Atkelta iš 1 pus.

Vienas iš papuasų padavė pusryčius. Ko nori — turi parodyti "padavėjui" tiek pirštų, koks skaičius stovi prie patiekalo ant "menu" lentos. Kitaip gali jam ligi paibaigos pasaulio aiškinti — jis nesupranta.

Vanduo, arbata, mėsa duona — viskas turi kaž-koki savotišką skonį ir kvapą. Viskas — kas turi būti šilta (mėsa, kiaušiniai) yra šalta, o kas turėtų būti šalta (vanduo) — tokios šilumos ir skonio, kaip Lietuvoje vanduo iš balos šilta vasaros diena. Po pusryčių atsirado kaž-koks tipelis, kuris nuvežė mus į "acomodation". Tai kaž-koks pareinamasis tarpas tarp užtvartų, kurios buvo daromos Lietuvoje kiauilių tvarte atskiroms kiauilėms ir to "pastato", kuri mūsų kaimynas apyven pastatė kanarkoms. Grindys apie vienos pėdos pločio plyšys, vienas metras aukštesnė lentų sienelė, po to iš viso niekas, tik kuolai kampuose ant virsaus azbestinis stogas. Pasidarė liūdna, bet tiek to, ir taip išskurėm tuose "kambariuose".

Karštinė nežmoniškas: išpradžių dar mėginau šluostyti prakaitą, bet greitai įsitikinau to beprasmiškumu. Esi vis tiek nuolat šlapias. Baltinius ir drabužius reikia keisti kas diena-vakare jie yra nežmoniški suglamžyti ir nešvarūs. Už tai iš ryto grąža žiūrėti kaip visi suneina į valgyklą su baltuteliais marškiniais, kelnėmis (dauguma nešioja ilgas kelnės), gražiai išprosuoti ir išvalyti.

Papusiai atrodo taikingi ir gerasirdžiai ramūs žmonės. Negali ant jų nei tada pykti kai jiems ka nors sakai — jis linknuoja galva, rodo juodus (nudažytus) dantis, kartuoja "yes", bet vietik stovi vietoj ir nieko nedaro. Turi viską aiškintinis ženklais. Apie II val. (trečiądienį) pas mane atėjo jaunas, pusiau judomomis, pusiau rudomis kuldėmis papuasiukas ir rodydamas į save, kartoją "Me belongs to you" vos supratau kad jis nori pasakyti "I belong to you" — aš priklausu tau. Sakau "Okay". Nusijuokė ir atsisėdo ant laiptų, Vakare atėjęs iš valgyklos po visų vizitų pas dr. G. radau jį vis dar besėdinti ir bevalgančią mango vaisių. Kada jis išnyko nežinau. Ketvirtadienį pabūdęs apie pusę šešių jau jį radau betupinti prie mano lovos. Grįžęs iš liginės radau išplautus baltus marškinius, išvalytus visus, kokius tik rado, batus ir šlapią, pakabinatą ant kuolo, ką tik Sydney iš valgyklos atsimyta, karšči palaidinę ir skrybėlę, išplautas grindis ir padėtą ant grindų prie lovos koki tuzing bananų ir porą žalių mango vaisių. Ženkla man parodė, kad jis norėjo nuimti čemadano čecho, bet nežinojo kaip atsegti diržus. Taigi turiau "fela"-tarna. Nedaug jis turi ką daryti, bet vistiek be jo neapsieisi. Susi-

DEL ATSARGUMO SU2 STATYBININKAIS

Perskaitęs "Mūsų Pastogės" nr. 143-4, straipsnį "Atsargiau su statybininkais", kuriame rašoma apie lietuvių vardo suteršimą, aš noriu šiuo straipsniu kiek galima lietuvių varda atitaisyti. Firma, apie kurią buvo tiek daug kalbėta, apsiėmė statyti namus lietuviams ir kitiems. Pirmieji lietuviai buvo: p. A. Zemaitis ir Adamavičius. Pradėjome statyti, šiek tiek medžiagos privežėme ant nurodytų sklypų. Bet kada pradėjome dirbti, atėjo trys australai ir pareikalavo išsinežinti. Nes kub tai yra jų sklypai ir jie statysis namus, kokie jiems patiks.

Kol išsiaiškinom užtruko apie 2 savaites. Reikėjo gauti iš banko paskolą. Bankas neduoda paskolos kol nėra padaryto fundamento, bet gauta garantija, kad padarius pamatus bus suteikta paskola. Iškasę fundamentą susigalvojo, kad planas netinkamas. Per mažas. Jie geriau primokės, bet nori pasistatyti gerą, nes girdi ne vienai dienai.

Buvo suprojektuotas naujas planas ir pradėta dirbti pilnu tempu. Bankas davė paskolos tik £216, pirmą kartą. Pagal susitarimą buvo numatyta kad vieno vardu bus imama paskola, o kitas padės statyti. Taip ir buvo padaryta. Norint gauti daugiau paskolos paaiškėjo kad nėra už žemę sumokėta ir dėl to negali daugiau gauti paskolos. Tai p. Atsijėnė uždeda depozitą už du namus ir užmokėjo už žemę ir tik po keturių mėnesių gavo paskolą iš banko. Bendrovė jau buvo pusė namo pastatiusi, imokėjo už tą namą £2100, o gavo iš banko tik £1200. Firma negalėjo išsiskirti p. Adamavičiui ir p. Zemaičiui kad pirmas namas kainavo £2100, o antras £2400. Nes bankas įkainuoja tik 1939 m. kainomis ir todėl gavosi tokios žemos kainos (už pirmą 2000 ir už antrą 1800).

Pasirodo, kad ka bankas duoda tai nepakanka ne 20% išlaidų padengti. Buvo firmos pasiūlyta nupirkti nuo savininkų tuos namus pridėdant kiekvienam namų savininkui po £400. Australai davė už du namus 6000.

Čia aš pavaizduosiu kam iš lietuvių buvo pastatyti namai ir kiek firmai jie kainavo. Zemačio namas, pusiau murinis, kainavo £2400, gauta iš p. Zemaičio £1800; p. Adamavičiaus namas, pusiau murinis, kainavo £2120, gauta iš p. Adamavičiaus £1500; p. A. Krauzo — 7 kamb. kainavo 1860, gauta 1410; p. Pavilavičio — 9 kamb. kainavo £2600, gauta £2200; p. Eismanto — kainavo £1500, gauta £1080. Bendrovė medžiagų pirkinimui vartojo banko čekius, todėl kiekvienas "nukentėjęs" gali nueiti į banką ir patikrinti kiek kainavo medžiagos ir kiek darbininkai. "Nukentėję" bus nustebinti, kai pamatys, kad statybininkas savo sutaupe £800 jiems pridėjo. Šiandieną

IS VISUR IR APIE VISKA

● Amerikos Karo Veteranų (buv. karių) Sąjunga nutarė pasiūlyti vyriausybei išstremti visus tuos iš Amerikos, kuriems patinka komunistinė gyvenimo santvarka ir Ramiojo vandenyno salą ir tegul jie tenai gyvena pagal savo norą.

● Nepaprastai smarkiu tempu kertami Lietuvos miškai. Kerta be perstoimo apie 200.000 darbininkų ir vežą į Rusiją. Tuo norima taip pat apsunkti partizanų slapstymąsi. Tačiau "klaidinga būtų galvoti jog statybinių medžiagų kolūkiams pateiks mūsų miškai", rašo "Tiesa" Nr. 69. Reiškia, viskas plačiai "tėvynei" Rusijai, bet ne Lietuvai.

● Minersville, Pa., JAV, lenkų kunigas saviškiams patarė sekti lietuvių, kurie savo vaikus uoliai leidžia į mokslo. Šioje vietovėje lietuvių, daugiausia angliakasiai, savo antroj kartoj turi daug apsviestų žmonių. Iš čia kilo 17 gydytojų lietuvių, 14 inžinierių, 1 admirolas, 3 jūrų kapitonai, 33 mokytojai, 34 slaugės ir 12 kunigų. Tuo pat metu lietuvių kaimynai esa išmokę tik vieną gydytoją, 1 kunigą, 1 klieriką, 2 mokytojus ir 1 slaugę.

● Ispanijos ambasadorius JAV, Dr. J. Lequerica Detroitė pasakė reikšmingą kalbą, kurioje siūlė sudaryti karinę sąjungą prieš komunizmą ir prašė ekonominės pagalbos. Ambasadorius pareiškė nusistebėjęs, kad Vakaru Europa, turinti apie 300.000.000 gyventojų šiapus geležinės uždangos, kviečiasi Amerikos karių, kad jie ją gintų. Ispanija reikalaujanti tik ginklų, ne karėvių.

tarėm su australu-gydytoju (gretimo kambario kaimynas), kad jis bus mūsų bendras "fela", kainos jis mums po £1 ir savaitę. Galėčiau aš tuos darbus ir patu padaryti, bet čia baltas žmogus yra "fabu" ir fizinio darbo jis dirbti nepivalo. Atskridimo dieną (trečiądienį) nuėjau antrą valandą po pietų pas dr. G. Jis mane priėmė labai greitai. Tai yra apie 55. met. amžiaus, išdžiūvęs, išblyškęs, aukštas, labai rusios išvaizdos žmogus. Išvaizda — apgaulinga — tai labai malonus žmogus. Iš karto pradėjo mane tituluoti "doctor" paklausė ar turiu diplomą originalą ir pasakė, kad prastištas tuos dokumentus, man bus pripažintos teisės kaip "medical practitioner". Nenorėjęs iš karto užpulti dėl būto, neklausiau nei apie atlyginimo pakeitimą pražiūzus teisės. Apie tai pakalbėsime tada, kai teisės jau bus pripažintos.

(Bus daugiau)

MIRCIES LAKUNAI

1944 m. rudenį JAV pajėgos jau buvo labai prisipaudojus japonus. Ir tuo metu visur buvo pradėta kalbėti apie karis-kur terminu vadinamus "Tokubetucų kokekita", o šiaip visuomenėje žinomas "Kamikace" vardu.

Admirola Arima pavyzdys
1944 m. spalio 14 d. japonų admirolas Arima suaukė savo karininkus ir jiems pasakė, jog kitaip nebus galima Japoni-

bendrovė dar tebesiūlo už tuos penkis namus sumokėti jiems £12000, tuo būdu atstatys lietuvių vardą. Minimas lenkas su £500 depozitu duoda už Zemačio namą \$3000. Dabar klausimas kas ant jų namų uždirbo ir kas nukentėjo? Kainos statyboje taip daug pasikeitė, kad kiekvienas statybininkas gautų subankrutuoti, jei nebūtų primokietas kainų skirtumas. Pagaliau, firma nėra nei lietuviška, nei australiška, ji neturi jokio tautinio charakterio, ji stato tam kas apmoka darbą ir medžiagą, visai nesigilindama į tautybę. Nes ji yra ekonominiu pagrindu sukurta ir turi savo ekonominius išsiskaidavimus ir įvairius klientus. Todėl nereikėtų maišyti lietuviškumą su bizniu ir mano firmą nevadinti lietuviška firma. Tada nebus ne lietuviško vardo žemini-mo.

Kiek liečia Edvardą Seženį, tai jis buvo bendrovės kompanijonas, jis įnešė tam tikrą sumą pinigų ir sutiko dalytis pelnu, žinoma, ir su nuostoliais.

Bendrosios Vedėjės.

LAISKAS REDAKCIJAI

Gerb. Pane Redaktoriau, malonei prašau įdėti į "M.P." šį mano paaiškinimą. "M.P." Nr. 143-4 š.m. lapkričio 14 d. straipsnyje "Atsargiau su statybininkais" buvo minima mano pavardė, kaip nukentėjusio, neatitinka tikroveje.

Taisingai, vienas tautietis yra man skolingas minima suma, bet jis šios skolos neatsisako, tuo labiau, kad aš nesu prašęs, kad grąžintų. Nežinau ko nukentėjęs korespondentas nori, gal, kad iš minimo tautiečio paėmęs sušelpčiau "nukentėjusius".

Būtų geriau, kad nukentėjęs korp. rašytų savo skriaudas, pasirašydamas savo pavardę, kartu pažymėdamas nesąžiningo statybininko pavardę. Tuo būtu daug aiškiau lietuvių visuomenei, ir jam pačiam naudingiau, o nesiskustu ir mano asmeniškai reikalus kurie jam nepriklauso.

E. Seženis.

IS VISUR IR APIE VISKA

● Brazilijos lietuvių gali pasidžiaugti dideliu kultūriniu laimėjimu: pramonininko St. Venecivčiaus pastangomis pavyko gauti lietuvių radio pusvalandis Sao Paulo Piratimingo radio stoty. Pirmoji programa buvo liepos 17 d. pradėta konsulo A. Polišaio žadžiū. Programai praversti komisija sudaro: St. Venecivčius, kun. P. Ragažinskas ir solistas K. Ambrozaitis. Programa bus kiekvieno mėnesio trečiądienį po 1 ir 15.

● Jungtinės Amerikos Valstybėse šiuo metu studijuoja apie 150 lietuvių, Vokietijoje 50. Kanadoje 20 ir apie 50 kituose kraštuose.

● Anglijose anglų kasyklose nuotringosios dujos susekti pradėtas vadoti vienas augalas, kuris pasirodė nepaprastai jautrus ir labai mažam kiekiui dujų. Vazono augalas ir prie mažiausio dujų kiekio tuojau pradeda vysti. Jis pasirodo 50 kartų jautresnis už cheminius aparatus ir 200 kartų jautresnis už žmogaus uoslę.

Atkelta iš 1 pus.

zanais. Jie baisiai puolami per radiją, kom. ledinius, kur jiems dergti skiriamos net atskiros temos (ypač Baltiškio, Tilvyčio, Valsiūnienės, Guzevičiaus ir kt. raštuose), filmas. Tai vis "pol. banditai", "nacionalizudikai" ir tt.

AR KA GIRDEJO APIE BODEKO LIKVIDAVIMĄ?

Deja, tarp ligi šiol grįžusių neatsirado nė vieno, kuris būtų ką nors konkrečiai apie tą įvykį girdėjęs. Tik jie sako, kad kartais dingsta ir žymesni komunistai. Taip elgiamasi "baimės jausmų įvarty" ir geležinė drausmė palaikyti. Kodėl seniau galėdavo atvykti į V. Vokietiją vienos tam tikros tautybės žmoniai, bet negalėjo čia "išsiipirktinai" patekti niekas iš lietuvių? Kodėl, paaiškina kad ir istorija su vienu š. Lietuvos kunigu. Atėjo ir pasiūlė jį išvežti už 500 dol. Bet tas — nei tiek pinigų turėjo, nei gerai žinojo, kas tokie jie ir kur nori "išvežti". Taip ir liko tenai. Mat, lietuviai tokiais agentais nepasitiki. O anos tautybės žmonės — greičiausiai sumoka kyšį arba apsimta, tam tikrų savo tautos aukštų pareigūnų protegojimai, atliki "spec. misija". Tokių su "spec. misija" atvykstančių dar ir dabar galima sutikti Miunchene Moelch gatvėje. Kiti, ta proga pasinaudoję, visai neigžista. Tačiau jau dabar ir siems už tokį mėginimą "apbėgti" kerta minimum 8 metus. Seniau galva kaštavo nuo 500 iki 1000 dol. arba atitinkamą kiekį aukso.

(Bus daugiau)

jos apginti, kaip tik imantis kraštutinių priemonių.

Rytojaus dieną jis ryžosi tai parodyti savo pavyzdžiu. Sėdęs į lėktuvą, kuriame buvo dvidešimt centnerių bomba, jis atsiveikino savo karininkus, pareikšdamas, jog daugiau nebegrįšias. Maždaug po pusvalandžio dar buvo gauta jo radijo pranešimas: "Dabar aš krintu ant amerikiečių lėktuvnešio".

Iš tikro tai jam nepavyko. Priešlėktuvinės artilerijos sviedinys pataikė į jo lėktuvą ir ištaškė jį tūkstančius gabalių. Bet tą valandą gimė "Kamikace". Jau keleta mėnesių prieš tai japonų admiralitetas buvo priėjęs išvados, kad pralaimėjimas neišvengiamas, jei nepavyks sunaikinti JAV laivyną. Ir šiuo metu kaip tik vienam jų laivyno pilotui kilo mintis vietoj iš tolo valdomos bombos panaudoti mirti pasirušusį žmogų. Bet su šiuo projektu vyriausioji karo vadovybė dar dėsle. Tik amerikiečiams pradėjus ofensyvą Filipinams užimti, laivyno vadovybė ryžosi tos priemonės griebtis. Tos minties šalininkas ypač buvo admirolas Arima, kuris buvo įsitikinęs, kad jo pavyzdys patrauks ir kitus. Ir jis neklody.

Vos po keturių dienų po Arima savanoriškos mirties japonų oro pajėgų Filipinuose komendantas adm. Oniski išleido įsakymą organizuoti mirties lakūnų eskadrilės. Tokio vyriausioji karo vadovybė šiais asmeniška Oniski iniciatyvai jau besipriešino. Taip ir atsirado "kamikace" — "dieviškasis vėjas", kuris 1281 m. prie Japonijos krantų išsklaidė ir sunaikino mongolų laivyną.

Savanorių tų atsirado, kurie buvo pasiryžę aukotis už tėvynę ir karalių. Buvo priimami 18-24 m. jaunuoliai, kurie šiam žygiui buvo specialiai paruošiami. Jiems dieną naktį buvo kalama, kad jie atliks "dangiską misiją" ir toliau amžinai kaip didvyriai gyvens. Kai psichologikai jaunuoliai savo žygiui jau būdavo paruošti, jie trumpai buvo pamokomi skraidyti ir siunčiami į atromos bazes, iš kur turėjo leistis į mirties žygi.

Gyvi mirusieji

Prieš kiekvieną artėjantį mūšį iš vakaro atromos bazės komendantas prieš išrinktą įgulą perskaitydavo vardus tų mirties lakūnų, kurie turi pasirodyti rytoj skristi. Tuomet būdavo suruošiamos nepaprastos iškilmės, kur kiekvienas žodis buvo skirtas iškelti garbei mirti už tėvynę ir mirties kandidatai pakartodavo savo priesaiką. Rytojaus rytą, keliom minutėm prieš skridimą, kiekvienas lakūnas gaudavo medinę dėžutę, kurioje būtų palaidoti jo pelenai, jei jis būtų šiaip miręs. Nuo to momento jie buvo laikomi jau mirusiais ir prie jų vardų kariuomenės sąrašuose įrašoma jų mirties data. Ir tikrai iš tūkstančių mirties lakūnų nė vienas nebeužgrįžo į savo bazę.

Paskutinės pastangos

Bet ir šiuo šturpiu pasiaukojimu japonai nebeįstengė sutrukdinti JAV laivyno ir oro pajėgų operacijų. Tik 1945 m. amerikiečiams keliantis Lingae įlankoje smigo į JAV laivus 400 kamikace. Bet nors ir buvo nuskaudintas lėktuvnešis "Omaha Bay" trys šarvučiai ir septyniolika kitų laivų, amerikiečiai vis tiek išsiskėlė.

Po Filipinų netekimo adm. Oniski buvo pakeistas adm. Okiauka, kuris įsakė mirties lakūnus naudoti tik kraštutiniu atveju. Bet jų mokyklų buvo vis tiek dar patrigubinta ir sukonstruotas jiems specialus lėktuvas "Baka". Tai buvo iš medžio ir drobės sklaidytuvus, kuri ligi taikinio vilkdavo bombonešis. Čia jis atskibindavo ir, raketos varomas, 600 kilometrų greičiu smigdavo į taikinį.

Pagaliau 1945 m. balandžio mėn. atėjo lemiamas momentas, nuo kurio priklausė, ar Japonija bus apginta, ar turės kapituliuoti. Sutelkę 1400 įvairius tipų laivų, amerikiečiai išskėlė septynis divizionus Okinavoje, vos 300 mylių nuo pagrindinio Japonijos salų. Visiems dar buvo aišku, kad iš čia jie jau kelsis į Japoniją. Nuo to japonus galėjo išgelbėti tik JAV laivyno sunaikinimas, ką tegalėjo atlikti tik mirties lakūnai. Bet amerikiečiai buvo šiam atveju pasirušę. Šimtų mylių spinduliu jie turėjo tankų žiedą radaro stočių ir priešlėktuvinės artilerijos laivų. O kai radaras pranešė apie mirties lakūnų artėjimą, nuo lėktuvnešio pakilo 1500 amerikiečių lėktuvų juos sutikti.

Dieną ir naktį skrido kamikace į priešų taikinius. Bet trys ketvirtadaliai buvo numušti dar nepasiekę tikslų. 82 dienas truko šis kova ir šiame mūšyje žuvo 1270 japonų mirties lakūnų. Prasi-veržusieji pro amerikiečių apsaugą padarė dar didelių nuostolių. Jie nuskandino arba sužalojo 230 laivų, tarp jų 8 lėktuvnešius. Bet tai buvo per mažą, kad būtų galėję amerikiečius sulaukyti.

Harakiri

Šį mūšį pralaimėjus, japonams beliko ruošti pacius Japonijos gynimui. Mašės jaunų vyrų iš armijos, laivyno ir civilijų stojo į mirties lakūnų mokyklas. Buvo surinkti net visi mokyklieji, susiėmimo bei stebėjimo lėktuvai ir prikrauti spargmenų. Taip trumpu laiku japonai dar sutelkė 5.000 lėktuvų ir daugiau kaip 5000 lakūnų. Bet įvykių raida ju masinį panaudojimą sutrukdė. Panaudojus amerikiečiams atominės bombas, japonai turėjo kapituliuoti. Bet kamikace kūrėjas adm. Oniski norėjo kaip tikras samurajus mirti ir šios savo tėvynės gėdos nepergyventi. Jis pasidarė harakiri. Paskutinieji jo žodžiai buvo: —Anapus (Didžiosios Upės manęs laukia admirolas Arima.

English for Newcomers to Australia

LESSON THIRTY (Cont.)

Some Common Mistakes

9. LIVE and LIFE:

"Live" is a verb. "Life" is a noun.

e.g.: He lives (verb) a happy life (noun).

A cat LIVES nine LIVES.

10. TRUTH and TRUE:

"Truth" is a noun; "true" is an adjective, therefore usually followed by a noun.

She speaks the truth, NOT She speak sthe true.

We say: She is a true friend.

11. MAN and GENTLEMAN, etc.:

(a) We usually use the word "man" rather than the

word "gentleman".

(We say: I saw a fat man today.

Not: I saw a fat gentleman today.)

(b) When a chairman speaks to a number of people at a meeting, he says: "Ladies and Gentlemen."

e.g.: "Ladies and Gentlemen, I'm very pleased to see you here tonight," said the speaker.

(c) When we speak about all people we say MEN AND WOMEN.

e.g.: All Australian men and women over 21 must vote.

N.B.—"ladies" comes before "gentlemen"; "men" comes before "women".

(d) WIFE and WOMAN:

e.g.: He is married. His

wife is at home. (Not: His

woman is at home.)

(e) MAN and HUSBAND:

We say: Have you a husband?

(Not: Have you a man?)

(f) We say: Good morning, Mr. Webster, etc.

(Not: Good morning, Mr. Teacher.)

12. WHAT IS IT LIKE?

e.g.: "I've a new coat," said Pat.

"What is it like?" asked Mary.

We say: "What is it like?" (Not: "How is it?")

e.g.: The room was long and narrow.

What was the room like? — It was long and narrow. (Not: How was the room?)

13. NATURE and LANDSCAPE:

e.g.: We say: I like the Australian landscape.

(Not: I like the Australian nature.)

"Nature" usually means just the flora and fauna (birds, animals and flowers). When we wish to speak of the sky, rivers, mountains, sea, bush, countryside, etc., we usually use the word "landscape".

e.g.: The landscape here is very different from the European landscape.

14. ALREADY:

In English we usually leave out the word "already" in such sentences as:

I was twelve already when my father died.

We would say:

I was twelve when my father died.

We say: I have been in Australia for three weeks.

(Not: I have been in Australia already three weeks.)

15. GOOD and WELL:

"Good" is an adjective: e.g., a good book, a good dog, a good boy.

"Well" is an adverb: e.g., she dances well, she cooks well, she rides well.

e.g.: A good (adjective) axe cuts well (adverb).

We say: I speak English (Not: I speak the English good.)

16. LITTLE, A LITTLE:

I have a little money means I have some money.

I have little money means I have almost no money.

Mr. A. drinks A LITTLE, Mr. B. DRINKS LITTLE. Who drinks more, A. or B. Similarly "few" and "a few".

e.g.: He has FEW friends (not many friends). He has A FEW friends (some friends).

He has QUITE A FEW friends (many friends).

Radio Programme For New Australians

Broadcast by the Australian Broadcasting Commission

SATURDAY, 15th DECEMBER, 1951

In this broadcast lesson Mary, John and Paul will teach you how to use "did" and "didn't". You cannot speak good English without the help of these little words.

Here is a part of the broadcast. When you listen you will see that this is an easy way of learning English.

ANNOUNCER: Now listen very carefully...

MARY: Did you bring my letters?

JOHN: Did you buy the stamps?

MARY: Did Olga bring these cards from Adelaide?

JOHN: Did she bring them last week?

MARY: Where did you buy these Christmas cards?

JOHN: Didn't you bring the letters?

MARY: Didn't you buy the stamps?

JOHN: Didn't Olga bring these cards from Adelaide?

MARY: Didn't she bring them last week?

JOHN: Didn't you buy these cards in Melbourne?

PAUL: John didn't bring your letters Mary. I brought them. You didn't buy the stamps. John bought them.

I didn't buy these cards. Olga brought them from Adelaide last week. But I bought these cards in Melbourne a month ago. You thought all the cards were very pretty.

MARY: Did you bring my letters?

JOHN: No, I didn't.

PAUL: Yes, I did.

MARY: Did you buy the stamps for the letters?

PAUL: No, I didn't, Mary.

JOHN: I bought the stamps, Mary. Here they are.

This is only a small part of the Radio Lesson. You can see that this is an easy and entertaining way of learning English.

You can have a Radio Booklet posted to you each month by writing to:

The Commonwealth Office of Education,
Box 3879, G.P.O.
SYDNEY.

You may also obtain information about Continuation Classes and Correspondence Lessons from this address.

If you listen to a Metropolitan Station you will hear this broadcast every Saturday at 12.45 p.m.—1 p.m. Country Stations (and Perth) broadcast the programme at 7 a.m.—8.15 a.m. There is a similar programme every Sunday at 7.45 a.m.—8.15 a.m. (South Australian Stations at 7.15 a.m.—7.45 a.m.)

The Radio Booklets are FREE and contain the Broadcast Programmes in the form of English Lessons.

"DO YOU WANT TO LEARN ENGLISH?"

Post this form to:

The Commonwealth Office of Education,

Box 3879, G.P.O.,

SYDNEY.

Please send me:

Information about the Evening Classes

Free Correspondence Lessons

Free Radio Lessons

Surname Christian

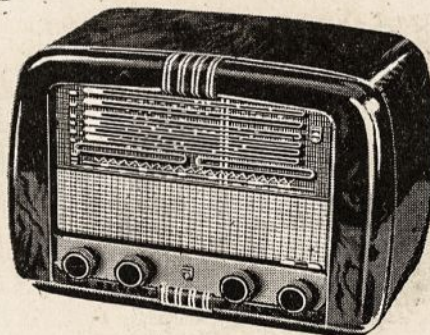
Name

Address

State

My native language is

Tolimoms pasaulio radio stotims klausyti

PHILIPS

Jubilee BANDSPREAD
Special

The Royalty amongst Radios

Štai yra patogus 5 lempų priimtuvas, stalo modelis su ypatinga jėga. Jis pagauna net tolimiausius trumpų bangų stotis. Priimtuvai (net ir 6 lempų modeliai) negali susilyginti su juo dėl tolimų stočių priėmimo. Su elektriniu BANDSPREAD įjungimu Philips 'Jubilee BANDSPREAD Special' padaro trumpų bangų stočių suradimą, visai paprastu, taip, kaip ir vietines stotis. Jis turi daug gerų ypatybių, įskaitant geras lempas, pilno didžio 4 vietų tono kontroliavimą, puikų kabinetą... bet geriau pamatyti ir išgirsti pačiam—Philips 'Jubilee Bandsread Special'. Yra vienintelis 5 lempų, dviejų bangų, stalo modelis Australijoje su elektriniu Bandsread tonu ir pilniu trumpų bangų apjungimu.

MŪSU PASTOGĖ

IS MUSU BUITIES

Pranas Mikus Victorijos Valstijos Bokso Meisteris

Sunday Herald (2.12.51) įsidėjo idomų staipsni, kuriame plačiai aprašo apie mūsų tautietį Praną Mikų, kuris šeštadienį (1.12.51) laimėjo Victorijos vidutinio svorio čempiono titulą. Laikraštis rašo: "Mikus yra 22 metų, lietuvis, atvykęs prieš du metus į Viktoriją... pirmas naujasis australas, kuris įgijo meistro titulą Viktorijoje". Toliau laikraštis pažymi, kad jis yra jaunas profesionalas, tik 17-tose rungtynėse nedalyvavo. Jeigu jis per 12 mėn. tokiu progresu žengs pirmyn, tai jį bus labai sunku nugalėti valstybinėse rungtynėse dėl meistro titulo. Toliau laikraštis rašo, kad jis yra gražiai sudėtas ir labai gabus, turi smarkų kairės rankos kumštį, jis jau turi savo gerbėjų.

Malonu, kad mūsų tautietis skindamas laurus, garsina ir mūsų tautos vardą. Linkime jam sėkmės tolimesnės pergalės.

Lietuvos pilietybes ir užsienio pasu reikalu

Vadovaudamasis Lietuvos Įgaliojo Ministerio Londone p. B. K. Balučio raštu, rašytu man š.m. spalio mėn. 22 d. ir kartu jo suteiktomis man instrukcijomis, laiku malonia savo pareigą painformuoti Australijos ir N. Zelandijos lietuvių šiuo svarbiu reikalu.

Pagal Lietuvos įstatymus, Lietuvos pilietybę gyvenęs užsieniuose daugiau dvejų metų be galiojancio Lietuvos užsienio paso, gali nustoti Lietuvos pilietybę. Ateities galimybių ribose atsiradus aktualiam reikalui, atitinkamų įstatų pirmojo elj bus keliamas formalus Lietuvos pilietybės turėjimas, įrodomas tik galiojanciu Lietuvos užsienio pasu. Tokio paso įsigijimas ar jo galiojimo pratėsimas šiuo metu neįkildomai yra prieinamas kiekvienam lietuviui, gyvenančiam bet kurioje laisvoje pasaulio šalyje.

Lietuvos pilietybę, gyvenančius Australijoje ir N. Zelandijoje, užsienio pasais aprūpina bei jų galiojimą pratęsia Lietuvos Pasiuntinybė Londone-Lithuanian Legation, 17 Essex Villas, London, W8.

Lietuvos užsienio pasai išduodami prisilaikant Lietuvos pilietybės įstatymų. Daugeliu atvečių neturintčių tinkamų asmenų tapatybės dokumentų, tokio paso įsigijimas gali susidurti su sunkumais, turint galvoj reikalaujamus formalumus.

Vadovaudamasis atitinkamais nurodymais bei instrukcijomis, šiuo reikalu pasitarinau su kiekvienam Australijoje ar N. Zelandijoje gyvenančiam lietuviui, suteikdamas visas reikiamas informacijas ir atitinkamas reikalingus formalumus dėl tokio paso parpišimo. Suinteresuotus asmenis maloniai prašau kreiptis į mane laiškais pagal šį adresą:

Box 58, Milson's Point P.O., N.S.W.

Už naują užsienio pasą ar turimo paso galiojimo pratėsimą Lietuvos Pasiuntinybės Londone naudai yra imamas konsularinis mokeskis 2 strl. sv., o tai Australijoje prilygsta £2.10.0. Paso parpišimo bei reikiamų formalumų atlikimo pastatarnavimo darbas kartu su pašto bei kitomis išlaidomis gali siekti maždaug £1.0.0.

Nedarbingi asmenys, sergantieji, studentai, asmenys turintieji didesnes nedarbingas šeimas gali gauti užsienio pasus visai nemokamai ar sumažintu mokesčiu, jei prisiduria vietos Bendruomenės Skyriaus Valdybos atitinkama pažymėjima.

Juozas Zukauskas.

10 Peel Street, Kirribilli, Sydney.

Lietuviskos Plokšteles

Motinėlei ir Sesutei.
Darius-Girėnas.
Karo Muzėjaus Vėliavos Nuleidimas.
I ir 2 Dalis.
Geležinio Vilko Maršas.
Marš Marš Kareivėliai.
Jau Atėjo Rudenėlis.
Tykiai, Tykiai...
Tevynės Garsai.
Pražidentas Smetona.

Kiekviena plokštelė kainuoja 7-4. Paštu persiunšant reikia pridėti 5-0 už kiekvieną 5 plokštelių persiuntimą.

RADIO CENTRE

28 DARLINGHURST RD. KINGS CROSS

(ALMOST OPPOSITE MACLEAY STREET)

Bendros Kucios Sydnejaus Lietuviams

Ruošiamos bendros Kūčios Sydnejaus lietuviams 24 gruodžio (pirmadienį) 6 val. vakare, St. Benedicts parapijos mokyklos salėje. Ta salė yra prie pat Broadway Abercrombie gatvės dešinėje pusėje, antru tramvajaus sustojimu nuo Centralinės stoties.

Už dalyvavimą bendroji Kūčių vakarienė numatoma šis mokeskis: suaugusiems 10 šilingų, vaikams ir jaunuoliams iki 15 metų 6 šilingai.

Norintieji dalyvauti bendroje Kūčiose prašomi kuo subiliausiai registruotis asmeniškai arba laiškais kartu įmokant ir nustatytą mokeskį.

Bendroms Kūčioms užsirašyti galima: 5 Young St. Circular Quay — kapeliono raštinėje; antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 val. p.p.

Pas p. Gensiene 28 College St. Sydney City, kasdien nuo 5 val. p.p.

Pas spausdos platinoją sekmadieniais prie Camperdown bažnyčios.

Kūčioms ruošti Komitetas.

PAMALDU TVARKA

gruodžio mėn. ir Kalėdų šventėse.

16 d. gruodžio Seftone 10 val. (nuo 9 v. bus klausoma išpažinčių).

24 d. gruodžio bendros Kūčios šv. Benedikt's parapijos salėje.

25 d. Šv. Kalėdos. Ankstyvosios pamaldos 10 val. Seftone. Iškilmingos Kalėdų pamaldos Camperdown 11,30 val.

26 d. gruodžio antra Kalėdų diena pamaldos Camperdown bažnyčioje 10 val.

30 d. gruodžio pamaldos Camperdown 11,30 val. laikys svečias kunigas (būsiu išvykęs į Melbourne — į A.L.B. atostovų suvažiavimą).

31 d. gruodžio 8 val. vakare Camperdown bažnyčioje palaiminimas su Šv. Sakramentu ir pamokslas—užbaigiant senus metus.

1952 met. sausio 1 d. — Naujų Metų pamaldos Camperdown 11,30 val.

6 d. sausio ankstyvosios pamaldos Seftone 10 val. ir kaip kiekvieną sekmadienį.

Kun. P. Butkus.

Pranesimas

Š.m. gruodžio mėn. 16 d. (sekmadienį) tuoj po lietuvių pamaldų Camperdown parapijos salėje įvyks ALKF. Sydney skyriaus ruošiamas paskaita, kurią skaitys Pulgis Andrusis tema:

"KULTŪRINIAI PARTIZANAI"

Tautiečiai prašomi joje skaitlingai dalyvauti.

KALEDOMS SPORTO KLUBO VAKARAS

S.L.S.K. "KOVAS" Kalėdų antrą dieną, š.m. gruodžio mėn. 26 d. rengia lietuvišką Kalėdų VAKARĄ prie Kalėdų eglutės.

Galvinami ir svaiginami gėrimai vietoje. Puiki muzika.

Visi tautiečiai maloniai prašomi atsilankyti. Vakaras įvyksta Friendly Societies Ltd. salėje, 176 Pacific Highway, North Sydney. Važiuoti iš Vynyard'o stoties su Lane Cove arba Chatswood tramvajais septynių sustojimų iki Bay St.

Bilietai išanksto gaunami sekmadieniais spausdos kioske.

LIETUVIAI SKAUTAI VOKIETIJOJE

Gegužės 16 d. buvo pasirašyta tarp Lietuvių skautų Vadeivos Vokietijoje ir Vyr. vokiečių skautininko skautų susitarimas, kad: pagal Tarptautinio skautų biuro nutarimą, svetimame krašte esą skautai turi įsijungti į to krašto skautų sąjungą ir jai priklausyti.

Šis susitarimas duoda teisę Lietuvii skautams dalyvauti Tarptautinėse skautų stovyklose (tokia stovykla rugpjūčio mėn. 3-13 d. įvyko Austrijoje).

Įsijungimas suteikia lygias teises ir prievolės lietuviams skautams, kaip vokiečių skautams: papigintos kelionės geležinkeliais, pasinaudojimas skautų nakvynės — iškylių namais, pašalpos iš vokiečių skautų ir valstybės.

Visi lietuviški vienetai priklauso lietuvių skautų vadeivai Vokietijoje, kuris renkamasis pagal nustatytą Lietuvii Skautų Statutą. Vadeiva įeina į Vokiečių skautų vadovybę ir jis atstovauja Lietuvii skautus Vokietijoje.

Lietuvių vienetai įsiregistruoja į gyvenamojo krašto Vokiečių Skautų Sąjungą (BDP), bet pasilieka savarankiški vienetai. Kiekvienas vienas vadovaujamas vienetu vado vokiečių tunte ir vadas turi lygų balsą kitiems vadovams.

Vadai ir skautininkai lietuvių vienetams skiriami ir tvirtinami tik lietuvių vadovybės. Paskyrimai daromi pagal lietuvių skautų nustatytą tvarką.

PRANESIMAI

MELBOURNO LIETUVIAMS
Š.m. gruodžio mėn. 22 d. (šeštadienį) 7 v. vakaro Cathedral Hall, Fitzroy, įvyksta

JURATES IR KASTYČIO

IR ISRAISKOS SOKIU

Vaidinimą paruošė p. R. Kardeliukienė.

Išraiškos sokiai — p. D. Nasvytė.

Melbourn Apptinkės Valdyba.

PRANESIMAI

1952 m. sausio mėn. 5-7 d. numatoma trijų dienų ekskursija. Kelionė, nakvynės ir valgis kainuos £8. Užsirašyti spaudos kioske, prie bažnyčios, ir pas dr. Briedį iki šių metų gruodžio 30 d. įmokant pinigų.

NAUJU METU SUTIKIMAS

Įvyks š.m. gruodžio mėn. 31 d. (pirmadienį) Camperdown'o parapijos bažnyčios salėje.

TRACIDINIS LIETUVIU BALIUS

Įvyks 1952 m. sausio mėn. 3 d. (ketvirtadienį)

TROCADERO salėje

Pradžią 7 val. 30 min.

Bilietai jau gaunami pas p. Tallat Kelpsiene, spaudos kioske, pas pp. Minotą (Concord), kun. P. Butkų (5 Young St., Circular Quay), Ščitnicką (49 Glebe St., Glebe), Makauskienę (372 South Terrace, Bankstown. telf. UY1430), Karitoną (Regents Park).

Bilietai kainuoja tik 10 šilingų.

A.L.K.D.-jos Centro Valdyba.

SKELBIMAS

Bendrovė "Mintis" priima užsakymus ir atlieka įvairius spaudos darbus: vizitines korteleis, įvairius sveikinimus, pakvietimus, blankus ir kt.

Kreiptis žodžiu ar raštu šiuo adresu: "Mintis" Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, N.S.W. Telf. WB1758.

Karu Pasekmės Zmoniū Moralej

Daily Telegraph (lapkričio mėn. 23 d.) įdėjo platų straipsnį, apie ka-tik pasirodžiusią Londone, ir jau Sydney gaunama, knyga. Knyga pavadinta "English Life and Leisure" jos autoriai yra B. Seebohm Rowntree ir G. R. Lavers. Minėti autoriai pasirinko vieną Anglijos miestą ir intensyviom studijom stebėjo ir užrašė nuo miesto gyventojų gyvenimą ir elgesį. Savo studijose jie priėjo sekančius išvadu:

Dažni ir nepastovūs algų keitimai ir netikros pajamos atitraukė žmones nuo tiesioginio darbo ir veda prie spekuliacijos. Įvairių rūšių spekuliaciniai bizniai siekia apie 750 milijonų svarų sterlingų per metus.

Angliai skiria /7 alkoholiui nuo kiekvieno maistui išleisto £1; ir daugiau kaip 51 karto alkoholiui, kaip knygoms ir laikraščiams.

Londonas turi 10 tukstančių prostitučių. Lytinis ištvirkavimas plačiai išsiplėtęs.

Skandalingas didėjimas sukčiavimų ir apgavysčių. Apie 20% yra nerastingų, arba psiauu raštinių. Bažnyčių lankymas nuo 1901 met. 35% krito iki 13%.

70% virš 16 metų yra vartotojai svaiginamųjų gerimų. Iš jų 25% yra alaus, vyno ir spirito. 60% moterų vartoja alkoholinius gėrimus, dauguma iš jų, 44% yra tarp 16 ir 24 metų amžiaus.

Daugiausiai geria vyrai ir moteris tarp 25-34 metų amžiaus. Daugiau kaip 80% vyrų ir daugiau kaip 40% moterų rūko. 1948 metais anglai sunaudojo 214 milijonų svarų tabako, vidurkis 10 svarų kiekvienam gyventojui per metus.

Apart kitų nusikaltimų įstatymams yra plačiai prasiplatinusios vagystės. Viena Londono krautuvė registruoja 5000 stūkų įvairių drabužių pavogta per metus. Kita firma nurašo 300.000 svarų sterlingų nuostolių nuo padarytų vagysčių. Geležinkelio bei susisiekimo ribose keleiviai pasisavina kiekvieną daiktą: elektrines lėmpas, veidrodžius, pelenines, langų užuolaidas, viską kas tik yra išnešama. Laikraščių pardavėjai pastebi, jeigu laikraščiai yra padėti pardavimui be priežiūros, tai vagiamai pinigai iš kruvos: įmetamas vienas penas, o išimamas vienas šiligas ir pn.

Taip pat minėtos knygos autoriai randa, kad auga neapykanta dvasiškiam. Daugelis tėvų nemoko ir neiškina savo vaikams religinių tėsų ir neskaityto šv. Rašto.

J.K.

ATSIUSTA PAMINETI

A. S. Puškinas — DUBROVSKIS, vertė C. Petrikas, išleido "Australijos Lietuvis", 1951 m. 105 psl. Kaina 5 šil. Teta Rūta — GINTARO PASAKA, mokyklinio amžiaus vaikams. Ilustr. dail. Antano Rūkštelės. Išleido "Australijos Lietuvis", 16 psl. Kaina 2-6.

Knygos gaunamos: "Australijos Lietuvis", 35 Cator St., Hindmarsh, Adelaide, S.A., SYDNEJUJE: Alf Zukauskas, 12 Wilga St., Burwood, kitose vietovėse pas atstovus.

DEMESIO!

Gerb. "M.P." skaitytojai prašome siunčiant pranešimą ir pinigų kreipti dėmesio į "M.P." adresą — Box 4553.G.P.O. SYDNEY.

Kaledoms Vynai Likieriai ir Degtine Gaunama Pas

M. FIORELLI Pty. Ltd.

106-118 COMMONWEALTH STREET, SYDNEY, kampas Campbell St., netoli

nuo centralinės geležinkelio stoties. Galima gauti įvairių rūšių australiškų vynų, likierių, degtinės ir spirito, taipogi galima gauti ir itališkų vynų, Chanti, Marsal, all'Uovo; prancūziškų-Sampano, likierių ir t.t. . . ir europietiškus skanėstus.

DEMESIO TAUTIEČIAI RETA PROGA

Aplankykite firmą-krautuvę

J. T. TOOHEY & SON

372 SOUTH TERRACE, BANKSTOWN

Cia Jūs rasite didžiausią pasirinkimą geriausios kokybės medžiagų: drabužiams, patalinei, baldams, namų dekoracijai ir pan. Kainos pigesnės negu kitose Sydnejaus krautuvėse. Jums prekių pasirinkime maloniai patarnaus Jūsų tautietė Lena Makuas — UY1430.

Prekes ir patarnavimas Jūsų neapvils.

DEMESIO, PONIOS IR PONAI!

Jei jūs norite gauti skanių valgių, kreipkitės į europietiškus skanėstų parduotoves: Netoli Sydnejaus centrinės stoties, kerta 203 HAY STREET, kuri yra netoli Pitt St.

Stan Slavik

Šioje parduotuvėje galima gauti: juodos ir pikliavotos ruginės duonos, rūgščių kopūstų ir agurkų, visokių rūšių silių, rūkyto kumpio, šoninės (rūkytos ir virtos), įvairiausių rūšių dešrų, ryžių, vanilijos lazdelių (1 lazdele—3 penai), aguonų, chalos, šafrano, pipirų, grikinų kruopų ir kitų įvairiausių skanėstų. Krautuvėje susikalbama beveik visomis Europos kalbomis.

Printed by "Mintis" Pty. Ltd., Fredbert St., Leichhardt, Sydney, N.S.W. telf. WB1758, for the Publisher, Anthony Rauze, 26 Andraas St., Petersham, Sydney